

1. **Escriuiu el sistema** $\begin{cases} x = 2y \\ 2x + y = 20 \end{cases}$ **en forma de matrius. Resoleu calculant la matriu inversa de la matriu de coeficients**

$$\begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 20 \end{pmatrix}$$

Calculem la matriu inversa de la matriu de coeficients

$$\begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}^{-1} = \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}^t = \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -2 & 1 \end{pmatrix}$$

multipliquem per l'esquerra

$$\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -2 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 20 \end{pmatrix} = \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 40 \\ 20 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 8 \\ 4 \end{pmatrix}$$

2. **Donades les matrius** $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -1 \end{pmatrix}$ **i** $B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 4 & -1 \end{pmatrix}$, **calculeu** $A \cdot B$ **i** $B \cdot A$ **i**

comproveu que $(A+B)^2 = A^2 + B^2$

$$A \cdot B = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 4 & -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -3 & 2 \\ -2 & 3 \end{pmatrix}$$

$$B \cdot A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 4 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 & -2 \\ 2 & -3 \end{pmatrix}$$

Observem que $AB = -BA$

Aleshores

$$(A+B)^2 = A^2 + B^2 + AB + BA = A^2 + B^2$$

3. **Donades les matrius** $A = \begin{pmatrix} 1 & a \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ **i** $B = \begin{pmatrix} 1 & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, **on a i b són nombres reals, trobeu els valors de a i b que fan que les matrius commutin, és a dir, que** $A \cdot B = B \cdot A$

Calculem els productes i iguaem els resultats

$$AB = \begin{pmatrix} 1 & a \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & a+b \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$BA = \begin{pmatrix} 1 & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & a \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & a+b \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Aleshores ha de ser $a+b = a+b$. Les matrius commuten per a tots els valors de a i de b

4. **Resoleu el sistema** $\begin{cases} x + y + z = 3 \\ x + z = 1 \\ y - z = 0 \end{cases}$

Podem fer-ho de moltes maneres. Per Gauss-Jordan

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

d'on obtenim $x=-1$, $y=2$ i $z=2$. Si resolem calculant la matriu inversa de la matriu de coeficients

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -1 \end{pmatrix}^{-1} = \frac{1}{\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -1 \end{vmatrix}} \begin{pmatrix} \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} \\ -\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} \\ \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} \end{pmatrix} =$$

$$\begin{pmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 2 & -1 & -1 \\ 1 & 0 & -1 \end{pmatrix}^t = \begin{pmatrix} -1 & 2 & 1 \\ 1 & -1 & 0 \\ 1 & -1 & -1 \end{pmatrix}$$

Multipliquem per l'esquerra per la matriu inversa i obtenim

$$\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 2 & 1 \\ 1 & -1 & 0 \\ 1 & -1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix}$$

5. Calculeu el rang de la matriu $M = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ a & -2 & -a \\ 1 & a & a+1 \end{pmatrix}$ segons els valors de a

Apliquem el mètode de Gauss

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ a & -2 & -a \\ 1 & a & a+1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 0 & 3 & 3 \\ 0 & a+2 & 3a \\ 0 & 1-a & 1-a \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 0 & 3 & 3 \\ 0 & 0 & 6a-6 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

el rang és 3 quan $6a-6 \neq 0 \Rightarrow a \neq 1$, i és 2 quan $6a-6 = 0 \Rightarrow a = 1$

6. Comproveu si en la matriu $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{pmatrix}$ hi ha una combinació lineal. Si existeix, calculeu-la

Apliquem el mètode de Gauss anotant les operacions que fem

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{pmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} F1 \\ 4F1-F2 \\ 7F1-F3 \end{matrix}} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & 3 & 6 \\ 0 & 6 & 12 \end{pmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} F1 \\ 4F1-F2 \\ 2(4F1-F2)-(7F1-F3) \end{matrix}} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & 3 & 6 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

igualem a zero la última operació de fila

$$2(4F1-F2)-(7F1-F3) = 0 \Rightarrow 8F1-2F2-7F1+F3 = 0 \Rightarrow F1-2F2+F3 = 0$$

Aquesta combinació lineal la podem escriure de diferents maneres, per exemple

$$F1 = 2F2 - F3$$

7. Donades les matrius $A = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}$ i $B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}$, trobeu una matriu X que verifiqui

$$A \cdot X + A = B$$

El sistema es resol fent

$$A \cdot X + A = B \Rightarrow AX = B - A \Rightarrow A^{-1}AX = A^{-1}(B - A) \Rightarrow X = A^{-1}(B - A)$$

La matriu inversa de A és

$$A^{-1} = \frac{1}{\begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 2 & 2 \end{vmatrix}} \begin{pmatrix} 2 & -2 \\ -1 & 2 \end{pmatrix}^t = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ -2 & 2 \end{pmatrix}$$

$$B - A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 2 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 2 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

i la matriu X

$$X = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ -2 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} -2 & 2 \\ 2 & -2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$$

8. Sigui la matriu $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 4 & 1 & -m \\ 0 & m & 3 \end{pmatrix}$. **Calculeu el rang de A segons els valors de m**

Apliquem el mètode de Gauss

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 4 & 1 & -m \\ 0 & m & 3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & -1 & m-4 \\ 0 & m & 3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & -1 & m-4 \\ 0 & 0 & m(m-4)+3 \end{pmatrix}$$

Resolem

$$m(m-4)+3=0 \Rightarrow m^2 - 4m + 3 = 0 \Rightarrow m = \begin{cases} 3 \\ 1 \end{cases}$$

Si $m=1$ o $m=4$ el rang de la matriu serà 2. Per a altres valors de m el rang és 3

9. Donades les matrius $A = \begin{pmatrix} 3 & -2 \\ -2 & 1 \end{pmatrix}$ **i** $B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$, **trobeu una matriu X que**

verifiqui $A \cdot X = B$. **Calculeu** B^{100}

Calculem la matriu inversa de A

$$A^{-1} = \frac{1}{\begin{vmatrix} 3 & -2 \\ -2 & 1 \end{vmatrix}} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}^t = \frac{1}{-1} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & -2 \\ -2 & -3 \end{pmatrix}$$

Aleshores la matriu X és

$$X = A^{-1}B = \begin{pmatrix} -1 & -2 \\ -2 & -3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -3 & -3 \\ -5 & -5 \end{pmatrix}$$

$$B^2 = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}$$

$$B^3 = B^2B = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 2 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 4 & 4 \\ 4 & 4 \end{pmatrix}$$

i, en general,

$$B^{100} = \begin{pmatrix} 2^{99} & 2^{99} \\ 2^{99} & 2^{99} \end{pmatrix}$$

10. Demostreu que un determinant d'ordre 4 triangular superior és el producte dels termes de la diagonal principal. Demostreu que també és cert si té ordre n qualsevol.

El determinant és de la forma

$$\begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & a_{14} \\ 0 & a_{22} & a_{23} & a_{24} \\ 0 & 0 & a_{33} & a_{34} \\ 0 & 0 & 0 & a_{44} \end{vmatrix}$$

Si el desenvolupem per la primera columna, que només té un terme diferent de 0, obtenim

$$\begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & a_{14} \\ 0 & a_{22} & a_{23} & a_{24} \\ 0 & 0 & a_{33} & a_{34} \\ 0 & 0 & 0 & a_{44} \end{vmatrix} = a_{11} \begin{vmatrix} a_{22} & a_{23} & a_{24} \\ 0 & a_{33} & a_{34} \\ 0 & 0 & a_{44} \end{vmatrix}$$

si el determinant d'orde 3 el desenvolupem també per la primera columna i així successivament

$$\begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & a_{14} \\ 0 & a_{22} & a_{23} & a_{24} \\ 0 & 0 & a_{33} & a_{34} \\ 0 & 0 & 0 & a_{44} \end{vmatrix} = a_{11} \begin{vmatrix} a_{22} & a_{23} & a_{24} \\ 0 & a_{33} & a_{34} \\ 0 & 0 & a_{44} \end{vmatrix} = a_{11} a_{22} \begin{vmatrix} a_{33} & a_{34} \\ 0 & a_{44} \end{vmatrix} = a_{11} a_{22} a_{33} a_{44}$$

11. Resoleu l'equació
$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & x & 1 \\ x & -1 & x \end{vmatrix} = 0$$

Calculem el determinant

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & x & 1 \\ x & -1 & x \end{vmatrix} = x^2 + 2x + 1 = 0$$

equació que si resollem obtenim $x = -1$

12. Resoleu
$$\begin{cases} 2x + 3z = 4 + y \\ x + y = 1 + 5z \\ x - y - z = 0 \end{cases}$$

Apliquem el mètode de Gauss-Jordan, canviem l'ordre de les equacions, i obtenim

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & 1 & -5 & 1 \\ 2 & -1 & 3 & 4 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -2 & 4 & -1 \\ 0 & -1 & -5 & -4 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -2 & 4 & -1 \\ 0 & 0 & 14 & 7 \end{pmatrix}$$

Si dividim per 7 la tercera fila i continuem obtenint la diagonal

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -2 & 4 & -1 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 2 & -2 & 0 & 1 \\ 0 & -2 & 0 & -3 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 & 4 \\ 0 & -2 & 0 & -3 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & \frac{3}{2} \\ 0 & 0 & 1 & \frac{1}{2} \end{pmatrix}$$

obtenim les solucions del sistema